

ADDENDUM bij de DNR 2011 (herziene versie 2013)

Algemeen

De aanvullende voorwaarden worden in combinatie met De Nieuwe Regeling 2011 - rechtsverhouding opdrachtgever – architect, ingenieur en adviseur (hierna: DNR 2011) gehanteerd en gelezen. De aanvullingen op en/of wijzigingen van de DNR worden hierna weergegeven na vermelding van het betreffende artikel(lid) in de DNR.

Deze wijzigingen zijn onderdeel van de overeenkomst opdrachtgever – architect, ingenieur, adviseur.

In het geval van gewijzigde versies van deze of soortgelijke voorwaarden door de Bond van Koninklijke Maatschappij tot de bevordering der Bouwkunst, de Bond van Nederlandse Architecten en/of NLIingenieurs Branchevereniging van advies-, management- en ingenieursbureaus zullen de hierna weergegeven aanvullingen en aanpassingen tevens van toepassing zijn op deze latere versies.

Indien een verwijzing naar de betreffende artikelen niet meer juist is, dienen deze nieuwe voorwaarden zoveel mogelijk te worden gelezen met inachtneming van de hierna genoemde aanpassingen.

De algemene voorwaarden van de adviseur, architect of ingenieur onder welke benaming dan ook, zijn uitdrukkelijk niet van toepassing.

Artikel 5 Werkzaamheden door anderen

De adviseur kan in aanvulling op artikel 5 DNR 2011 voor onderdelen van zijn opdracht voor zijn rekening en risico derden buiten zijn bureau inschakelen, mits daarvoor voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtgever is verkregen.

Aan het einde van de tekst wordt de volgende bepaling toegevoegd:

“De kosten van deze anderen worden geacht in de advieskosten te zijn opgenomen en komen niet voor separate verrekening bij opdrachtgever in aanmerking.”

Artikel 6 Aanstellen van meer dan een adviseur

Artikel 6 lid 1 vervalt en wordt vervangen door de volgende bepaling:

“Het staat opdrachtgever vrij voor het ontwerp en de realisatie van het project ook andere adviseurs in te schakelen.

Artikel 7 De adviseur als gemachtigde van de opdrachtgever

In afwijking van artikel 7 lid 1 DNR 2011 treedt de adviseur niet op als gevolmachtigde van opdrachtgever en kan derhalve geen handelingen verrichten waardoor opdrachtgever rechtens wordt gebonden, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders is bepaald. Eventuele gevolgen die optreden wanneer de adviseur buiten de grenzen van deze bevoegdheid treedt, komen voor rekening en risico van de adviseur.

Artikel 8 Esthetische waarde

Aan dit artikel wordt toegevoegd:

"Opdrachtgever dient akkoord te zijn met alle aspecten, waaronder de esthetische waarde van het ingediende ontwerp."

Artikel 9 Aanpassingen van de opdracht

Het bepaalde in artikel 9 lid 3 DNR 2011 is niet toepassing op deze overeenkomst, tenzij in de overeenkomst anders wordt bepaald.

Artikel 11 Algemene verplichtingen van de adviseur

In afwijking van artikel 11 lid 1 sub b DNR 2011 is het de adviseur gedurende de looptijd van deze overeenkomst uitsluitend toegestaan contacten met derden waaronder, maar niet beperkt tot, de pers en ander media, aan te gaan met betrekking tot het project na voorafgaande schriftelijke toestemmen van opdrachtgever. Deze geheimhoudingsplicht geldt eveneens voor het anderszins informatie aan derden verstrekken over het project. Dergelijke toestemming is niet vereist indien de adviseur kan aantonen dat deze contacten noodzakelijk zijn voor de realisatie van het project.

Artikel 11, lid 3 wordt aangepast met de volgende zinsnede (schuingedrukt):

De adviseur sluit een beroepsaansprakelijkheidsverzekering af, waarvan de polis ten minste de dekking biedt zoals die wordt geboden door de Koninklijke Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst Bond van Nederlandse Architecten BNA en NLingenieurs Branchevereniging van advies-, management-, en ingenieursbureaus, gezamenlijk laatst vastgestelde en gepubliceerde raampolis, *met een minimumdekking van een bedrag gelijk aan driemaal de waarde van de advieskosten van de opdracht*. Op verzoek van de opdrachtgever legt de adviseur bescheiden over waaruit blijkt dat hij aan deze verzekeringsplicht heeft voldaan.

Artikel 11, lid 5 wordt aangepast met de volgende zinsnede (schuingedrukt):

De adviseur houdt de opdrachtgever op de hoogte van de uitvoering van de opdracht. De adviseur verstrekt alle inlichtingen naar beste vermogen, *tijdig en op een zodanig tijdstip dat voor de opdrachtgever geen extra kosten ontstaan.*

Hieronder wordt in elk geval verstaan inlichtingen omtrent de voortgang van de uitvoering van de opdracht, veranderingen van wettelijke regelgeving, of veranderingen omtrent de financiële aspecten van de opdracht, *de gevolgen te specificeren in kwalitatieve gevolgen, voorbereidings- en uitvoeringstijd, voorbereidings- en uitvoeringskosten van al dan niet noodzakelijke wijziging daarvan*, alsmede inlichtingen omtrent overeenkomsten die de adviseur ter vervulling van de opdracht met derden heeft gesloten.”

Lid 5 wordt aangevuld als volgt:

“De adviseur dient periodiek voortgangsrapportages te maken. Als afronding van iedere fase van de opdracht toetst de adviseur het tot dan toe gerealiseerde werk aan het Programma van Eisen.”

In afwijking van artikel 11 lid 6 DNR 2011 zijn de in het tijdschema opgenomen termijnen fatale termijnen, tenzij door partijen uitdrukkelijk anders is overeengekomen. Dit betekent dat de adviseur niet eerst door opdrachtgever in gebreke hoeft te worden gesteld maar direct in verzuim is wanneer een termijn toerekenbaar door de adviseur wordt overschreden.

Indien de adviseur aantoonbaar dat de overschrijding van een termijn in het tijdschema hem niet kan worden toegerekend, is de adviseur niettemin verplicht, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel, een nieuw tijdschema op te stellen en ter goedkeuring aan de opdrachtgever voor te leggen.

Artikel 12 Algemene verplichtingen van de opdrachtgever

Artikel 12, lid 1 wordt aangepast met de volgende zinsnede (schuingedrukt):

“De opdrachtgever gedraagt zich jegens de adviseur als een goed en zorgvuldig opdrachtgever. De opdrachtgever is gehouden om alle gegevens van een adviseur vertrouwelijk te houden en op geen enkele wijze bekend te maken, voor zover deze gegevens als vertrouwelijk aan de opdrachtgever bekend zijn of voor zover de opdrachtgever redelijkerwijs kan of behoort te weten dat deze gegevens vertrouwelijk zijn, tenzij een wettelijk voorschrift of een rechterlijke uitspraak dwingt tot bekendmaking.”

In aanvulling op artikel 12 lid 3 DNR 2011 ontslaat goedkeuring van documenten van de adviseur door opdrachtgever nimmer de adviseur van aansprakelijkheid voor fouten en/of tekortkomingen in die documenten.

Artikel 12, lid 7 komt te vervallen.

Artikel 12 lid 8 DNR 2011 wordt als volgt aangevuld:

Eventuele aanspraken door derden kan via de opdrachtgever verlegt worden aan de adviseur. De opdrachtgever kan de adviseur aansprakelijk stellen voor eventuele aanspraken van derden.

Artikel 14 Schadevergoeding

Artikel 14 komt geheel te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

14.1 In geval van een toerekenbare tekortkoming is de adviseur aansprakelijk voor vergoeding van de schade.

14.2 De opdrachtgever is verplicht, tenzij zulks in verband met de omstandigheden niet van hem kan worden gevergd *dan wel uit de overeenkomst/deze aanvullende voorwaarden anders voortvloeit (direct verzuim)*, in goed overleg de adviseur de gelegenheid te geven binnen een redelijke termijn voor diens rekening tekortkomingen waarvoor de adviseur aansprakelijk is te herstellen of de uit die tekortkomingen voortvloeiende schade te beperken of op te heffen onverminderd de aansprakelijkheid van de adviseur voor schade ten gevolge van de tekortkomingen.

14.3 Bij de vaststelling van de schadevergoeding in geval van een overschrijding van de vertegenwoordigingsbevoegdheid wordt, naast met de overige van belang zijnde feiten en omstandigheden, rekening gehouden met de mate waarin de opdrachtgever door de gevolgen van de bevoegdheidsoverschrijding is gebaat.

14.4 Indien door of namens de opdrachtgever het inschakelen van een bepaalde persoon is of wordt voorgeschreven, is de adviseur voor wat het werk van die persoon betreft jegens de opdrachtgever tot niet meer gehouden dan tot datgene, waartoe de adviseur die persoon kan houden krachtens de voorwaarden van de tussen de adviseur en de voorgeschreven persoon geldende afspraken, zoals deze door de opdrachtgever zijn aanvaard of goedgekeurd.

14.5 Onverminderd het in de overige leden van dit artikel bepaalde, is de adviseur bij opdrachten die betrekking hebben de totstandkoming van een object *niet aansprakelijk voor schaden die daadwerkelijk aan de opdrachtgever worden vergoed door de voor het object afgesloten CAR-verzekering.*

Artikel 15 Omvang van de schadevergoeding

Artikel 15 komt geheel te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:
De door de adviseur te vergoeden schade is beperkt tot een maximum van 3 maal de opdrachtwaarde over alle fasen van het project. Een eventuele matiging van de verschuldigde schadevergoeding zal plaatsvinden conform artikel 6:109 BW.

Artikel 17 Overige bepalingen verband houdende met schadevergoeding

Artikel 17 komt te vervallen.

Artikel 20 Gevolgen van vertraging of onderbreking van de opdracht

Lid 3 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:
De opdrachtgever is tevens verplicht de schade die de adviseur lijdt te vergoeden, voor zover (1) deze schade het gevolg is van een toerekenbare tekortkoming en (2) nakoming blijvend onmogelijk is of opdrachtgever in verzuim verkeert. Dit onverminderd de gehoudenheid van de adviseur om deze schade zoveel mogelijk te beperken.

Vertragingen veroorzaakt door beslissingen, vergunningverleningen of verlenen van ontheffingen van (overheids)instanties, waaronder bijvoorbeeld overheidsmaatregelen in het kader van bestaande pandemieën, welke redelijkerwijs door de adviseur verwacht hadden kunnen worden, worden geacht tot het normale risico van de adviseur te behoren.

Artikel 24 Opzegging van de opdracht zonder grond

Artikel 24 komt geheel te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

De opdrachtgever en de adviseur hebben het recht de adviseuropdracht op één van de in de volgende artikelen genoemde gronden, met inachtneming van een opzegtermijn van vier (4) weken, op te zeggen. De opdrachtgever heeft tevens het recht de adviseursopdracht, met inachtneming van voornoemde opzegtermijn, zonder grond op te zeggen.

Artikel 34 Rechten op het advies na opzegging zonder grond door opdrachtgever

Artikel 34 lid 1 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

Heeft de opdrachtgever de opdracht zonder grond opgezegd, dan heeft de opdrachtgever het recht zonder tussenkomst of schriftelijke toestemming van de adviseur diens advies te (laten) gebruiken, tenzij redelijke belangen van de adviseur zich daartegen verzetten.

Artikel 34 lid 2 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

De opdrachtgever is de adviseur een redelijke vergoeding verschuldigd voor het gebruik van zijn advies.

Artikel 35 & 36 Betalingsverplichting en auteursrecht na opzegging zonder grond door de adviseur

Beide artikelen komen geheel te vervallen.

Artikel 37 & 43 Betalingsverplichting na opzegging door de opdrachtgever op een grond gelegen bij de adviseur

Het bepaalde in artikel 37 lid 4 en 43 lid 4 DNR 2011 is niet van toepassing op deze overeenkomst.

Artikel 39 & 41 Betalingsverplichting na opzegging op een grond gelegen bij de opdrachtgever

In beide artikelen is hetgeen bepaald wordt in lid 2 niet van toepassing.

Artikel 40 Rechten op het advies na opzegging door de opdrachtgever op een grond gelegen bij de opdrachtgever

Artikel 40 lid 1 DNR2011 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

Heeft de opdrachtgever de opdracht opgezegd op een grond die bij hemzelf gelegen is, dan heeft de opdrachtgever het recht zonder tussenkomst of schriftelijke toestemming van de adviseur diens advies te (laten) gebruiken, tenzij redelijke belangen van de adviseur zich daartegen verzetten. In dat laatste geval treden partijen in onderling overleg, om naar redelijkheid en billijkheid de voorwaarden omtrent het gebruik van het advies vast te stellen.

Artikel 40 lid 2 komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

Indien de omstandigheden van het geval dit in redelijkheid van opdrachtgever vragen, kan opdrachtgever de adviseur een redelijke vergoeding betalen voor het gebruik van zijn advies.

Artikel 45 Eigendom van documenten

De laatste zinsnede van dit artikel ('nadat de opdrachtgever aan zijn financiële verplichtingen jegens de adviseur heeft voldaan') vervalt.

Artikel 46 Rechten op het advies

In afwijking op het bepaalde in artikel 46 van de DNR 2011, gelden de volgende bepalingen:

1.

Het auteursrecht van alle projectgebonden stukken, al dan niet in bezit van opdrachtgever, berust bij opdrachtgever, behoudens de wettelijke niet overdraagbare persoonlijkheidsrechten van Architect, conform de Auteurswet 1912.

2.

Adviseur verleent aan opdrachtgever een onherroepelijk gebruiksrecht van de door adviseur geproduceerde adviezen en ontwerpen voorzover deze onder zijn persoonlijkheidsrechten vallen, welk gebruiksrecht opdrachtgever te allen tijde behoudt. Eventuele kosten voor dit gebruiksrecht zijn inbegrepen in de advieskosten, zodat opdrachtgever daarvoor niet nog een vergoeding aan adviseur is verschuldigd. Daarnaast is opdrachtgever gerechtigd om van het ontwerp foto's, tekeningen, modellen, et cetera te maken en te laten publiceren zonder dat hiervoor toestemming van adviseur benodigd is.

Opdrachtgever heeft (derhalve) ten minste het recht om, zowel gedurende het project als na oplevering daarvan:

- wijzigingen aan te (laten) brengen in het ontwerp aangaande de functionaliteit, en/of
- het ontwerp nader uit te (laten) werken, en/of
- het project op basis van het ontwerp te (laten) verwezenlijken.

3.

De voor het project bedoelde werken, foto's, tekeningen, artist impressions et cetera worden eigendom van opdrachtgever en mogen door opdrachtgever zonder tussenkomst of toestemming van adviseur worden gebruikt, dit onder vermelding van bron beeldmerk/verwijzing van adviseur.

4.

Adviseur staat er voor in dat zijn adviezen en ontwerpen geen inbreuk maken op enig in Nederland geldend recht van intellectuele eigendom van derden en het gebruik ervan ook anderszins niet onrechtmatig is jegens derden. Adviseur vrijwaart opdrachtgever voor (de gevolgen van) aanspraken van derden ter zake. In geval opdrachtgever het gebruik wordt verboden, zal adviseur te zijner keuze na overleg met opdrachtgever de omstreden werken:

- a. vervangen door adviezen en ontwerpen, welke geen inbreuk maken op het betrokken recht van intellectuele eigendom van derden respectievelijk waarvan het gebruik niet anderszins onrechtmatig is;
- b. dan wel de betrokken adviezen en ontwerpen respectievelijk gedeelten daarvan terugnemen tegen terugbetaling van de door opdrachtgever daarvoor betaalde advieskosten

en overige vergoedingen.

Een en ander onverminderd het recht van opdrachtgever op schadevergoeding.

5.

Adviseur verzet zich niet tegen aanpassingen aan of wijzigingen van (onderdelen van) het gebouw, bijvoorbeeld als gevolg van toekomstige eisen van of nieuwe inzichten bij de opdrachtgever. Opdrachtgever heeft het recht hierbij een andere adviseur in te schakelen zonder tot enige vergoeding gehouden te zijn aan adviseur.

6.

Adviseur verzet zich niet tegen aantastingen van zijn adviezen en ontwerpen voor zover dit het functionele gebruik van het gebouw door opdrachtgever bevordert.

Artikel 47 De uitvoering van het project

Lid 1 vervalt en wordt vervangen door de volgende tekst:

De opdrachtgever is verplicht het object zoveel mogelijk overeenkomstig het advies en de bedoeling van de adviseur uit te (laten) voeren. De opdrachtgever stelt de adviseur in de gelegenheid zich ervan te vergewissen dat de uitvoering van het object zoveel mogelijk geschiedt in overeenstemming met zijn advies en bedoeling.

Lid 2 vervalt en wordt vervangen door de volgende tekst:

Met betrekking tot werkzaamheden van de adviseur in verband met het in lid 1 bedoelde overleg zal Opdrachtgever geen afzonderlijke advieskosten verschuldigd zijn aan adviseur.

Artikel 48 Recht van herhaling van het advies

In aanvulling op artikel 48 lid 1 DNR 2011 heeft de adviseur het recht het advies te herhalen na schriftelijke toestemming van opdrachtgever. Opdrachtgever kan aan haar toestemming voorwaarden verbinden.

In afwijking van artikel 48 lid 2 DNR 2011 verleent de adviseur met het aanvaarden van de opdracht aan opdrachtgever toestemming het advies te herhalen, voor zover redelijke belangen van de adviseur zich daartegen niet verzetten.

Artikel 50 Advieskosten

In aanvulling op artikel 50 DNR 2011 wordt in de advieskosten eveneens geacht te zijn begrepen de vergoeding voor alle andere werkzaamheden die de adviseur voor een behoorlijke uitvoering van de opdracht moet verrichten. Deze werkzaamheden zullen niet

afzonderlijk worden vergoed tenzij zulks voorafgaand aan de uitvoering daarvan schriftelijk is overeengekomen tussen adviseur en opdrachtgever.

In aanvulling op artikel 50 DNR 2011 wordt in de advieskosten eveneens geacht te zijn begrepen deelname aan bijeenkomsten van de participanten en inspraakavonden alsmede de vergoeding voor tekeningen en beeldmateriaal bestemd voor informatieverstrekking aan de eindgebruiker.

Artikel 53 Berekening op grondslag van bestede tijd

De zinsnede "en de reistijd die voor de vervulling van de opdracht noodzakelijk is" komt te vervallen.

Artikel 56 Betaling van advieskosten

Het bepaalde in artikel 56 lid 6 en 7 DNR 2011 is niet van toepassing op deze overeenkomst en wordt vervangen door de volgende tekst:

Verricht de opdrachtgever de ingevolge de opdracht verschuldigde betaling niet tijdig en is de vertraging niet het gevolg van een aan de adviseur toe te rekenen omstandigheid, dan kan de adviseur aanspraak maken op vergoeding van rente tegen het wettelijk rentepercentage (artikel 6:119a BW) met ingang van de dag volgend op de dag die is overeengekomen als uiterste betalingsdag tot en met de dag waarop de opdrachtgever de declaratie heeft voldaan, een en ander nadat er en herinneringsbericht of aanmaning (ingebrekestelling) van de adviseur aan opdrachtgever is verstuurd. Dit overeenkomstig de voorschriften van artikel 6:81 BW.

Tevens vervalt de laatste zin van lid 5 ('Blijkt de betwiste behoren te geschieden').

Artikel 58 Geschillen

Artikel 58 komt geheel te vervallen en wordt vervangen door de volgende bepaling:

Nederlands recht is van toepassing. Alle geschillen die naar aanleiding van deze adviseursopdracht of daaruit voortvloeiende overeenkomsten tussen partijen mochten ontstaan en welke niet in der minne kunnen worden opgelost, zullen worden voorgelegd aan de burgerlijke rechter in het arrondissement waarin Opdrachtgever gevestigd is.